

**UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
ȘCOALA DOCTORALĂ ÎN ȘTIINȚE SOCIALE**

CONSORTIU: Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul, Institutul Național de Informații și Securitate „Bogdan, Întemeietorul Moldovei”

Cu titlu de manuscris

CZU352.078.3:354:342.924(498:478)(043.2)

AROȘOAIE MIHAELA-OTILIA

**ROLUL REPREZENTANTULUI GUVERNULUI ÎN TERITORIU ÎN
ASIGURAREA CALITĂȚII ACTELOR ADMINISTRATIVE ÎN
ROMÂNIA ȘI REPUBLICA MOLDOVA**

**563.02. ORGANIZAREA ȘI DIRIJAREA ÎN INSTITUȚIILE ADMINISTRAȚIEI
PUBLICE; SERVICII PUBLICE**

Rezumatul tezei de doctor în științe administrative

CHIȘINĂU, 2024

**Teza a fost elaborată în cadrul Școlii Doctorale Științe Sociale a
Universității de Stat din Moldova**

Conducător științific:

DULSCHI, Ion, doctor în științe istorice, conferențiar universitar

Membrii Comisiei de îndrumare:

1. **SOLOMON, Constantin**, doctor habilitat în științe politice, profesor universitar
2. **PALHOVICI, Serghei**, doctor în științe politice, lector universitar
3. **POPOVICI, Angela**, doctor în științe istorice, conferențiar universitar

Componenta Comisiei de doctorat:

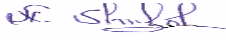
1. **SÎMBOTEANU, Aurel**, doctor în științe politice, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Moldova- *președinte*
2. **DULSCHI, Ion**, doctor în științe istorice, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Moldova – *conducător de doctorat*
3. **CORNEA, Sergiu**, doctor habilitat în științe politice, conferențiar universitar, Universitatea “B.P.Hasdeu” din Cahul – *referent oficial*
4. **POPOVICI, Angela**, doctor în științe istorice, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Moldova– *referent oficial*
5. **CIGU, Elena**, doctor în științe economice, conferențiar universitar, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași, România - *referent oficial*

Susținerea va avea loc pe 28.11.2024, ora 14.00, în sala 222, bloc 4, în ședința Comisiei de doctorat din cadrul Universității de Stat din Moldova (Strada Alexei Mateevici 60, Chișinău, Republica Moldova)

Teza de doctor și rezumatul pot fi consultate la Biblioteca Universității de Stat din Moldova, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, precum și pe pagina web a ANACEC (<https://www.anacec.md>).

Rezumatul a fost expediat pe 23.10.2024

Președintele Comisiei de doctorat:

SÎMBOTEANU, Aurel,
doctor în științe politice, conferențiar universitar

Conducător de doctorat:

DULSCHI, Ion,
doctor în științe istorice, conferențiar universitar

Autor:

AROȘOAIE, Mihaela-Otilia

© AROȘOAIE Mihaela-Otilia, 2024

CUPRINS

REPERELE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII.....	4
CONȚINUTUL TEZEI.....	9
CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI.....	22
BIBLIOGRAFIE	24
LISTA PUBLICAȚIILOR AUTOAREI LA TEMA TEZEI	28
ADNOTARE.....	31
ANNOTATION.....	32
АННОТАЦИЯ.....	33

REPERELE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII

Actualitatea și importanța temei investigate. România și Republica Moldova depun eforturi consolidate în stabilirea unui model optim de administrație publică. Concepte precum buna guvernare, dezvoltarea socială și economică durabilă și asigurarea unor servicii de calitate pentru cetățeni sunt elemente esențiale ale administrațiilor publice moderne centrale și locale în cadrul unui stat democratic.

Pentru ca administrația publică să își atingă obiectivele, instituțiile publice de profil și competențele acestora trebuie să fie dezvoltate și consolidate în mod corespunzător. Acestea trebuie să implementeze stimulente adecvate și conexiuni dinamice pentru ca societatea să aibă asigurat un serviciu public profesional de calitate.

Din această perspectivă, misiunea și scopul administrației publice constă în satisfacerea interesului general al cetățenilor, în domeniile de interes public prin realizarea exercițiului de guvernare și oferirea serviciilor publice de calitate. Exercitarea conducerii generale a guvernului cu administrația publică este realizată prin intermediul reprezentantului în teritoriu, acesta fiind Prefectul în România și Oficiile Cancelariei de Stat în Republica Moldova.

Reprezentantului guvernului în teritoriu îi revine misiunea de asigurare a bunei guvernări de către autoritățile administrației publice locale, care asigură satisfacerea nevoilor cetățenilor și sporesc încrederea acestora în instituțiile statului. Consolidarea încrederii în instituțiile publice poate rezulta din implicarea profesionistă și pertinentă a prefectului în asigurarea calității actelor administrative ale autorităților publice locale și a relevanței strategice a acestuia pentru dezvoltarea economică și consolidarea democrației însăși.

Actualitatea temei rezidă în importanța intensificării rolului prefectului în verificarea și atestarea legalității, asigurarea calității actelor administrative prin îndrumarea, cooperarea și coordonarea factorilor implicați ai administrațiilor publice județene și locale precum și prin asigurarea atestării conexiunilor legislative de nivel superior cu cele reglementate în acte administrative de nivel local.

Actele administrative ale autorităților administrației publice locale comunicate Prefectului în vederea verificării legalității sunt acte juridice emise în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dau naștere, modifică sau sting raporturi juridice în cele mai variate domenii de activitate.

Relevanța temei de cercetare este determinată în mare parte de oportunitatea inspirării de la modelele europene ale reprezentantului guvernului în teritoriu. Organizarea instituției, numirea și calitatea reprezentantului guvernului, procedurile aplicabile, bunele practici instituționale europene precum și diversele probleme comune reprezintă un punct de unitate, un start în spațiul european administrativ, din care fac parte România și Republica Moldova. Și ne referim în special la statele mai avansate în reglementare fără a neglija specificul propriei administrații, fiecare cu dinamica socială care generează contradicții și diverse impedimente în realizarea misiunii.

Toate aceste aspecte au servit drept provocare pentru realizarea unei analize ample în stabilirea rolului reprezentantului guvernului în asigurarea calității actelor administrative în România și Republica Moldova care are ca centru de greutate tutela administrativă exercitată asupra actului administrativ, asigurarea calității acestuia constituind garanția exercitării tutelei administrative, cu o importanță covârșitoare în realizarea obiectivului general al administrației publice atât prin prisma efectelor produse de către actele administrative locale cât și al respectării ordinii juridice instituită la nivel central cu aplicabilitate și la nivel local.

Studierea **gradului de cercetare al problemei investigate** a permis să constatăm prezența unui interes academic și practic care se regăsește în publicații consacrate administrației publice per ansamblu dar și în lucrări având ca obiect de cercetare organizarea și funcționarea instituțiilor administrației publice centrale și locale, fiind relevante lucrările autorilor: Rivero J, Waline J.[37], Alexandru I. [25], Balan O., Șaptefrați T., Popovici A.[26], Trăilescu A. [34], Preda M.[31], Cornea S. [28], Sîmboteanu A.[32]. Un număr important de lucrări sunt consacrate controlului în administrația publică, în special a administrației publice locale, a tutelei administrative, a legalității actelor adoptate de autoritățile administrației publice locale, precum: Diaconu M.[29], Voicu B., Șuta Ș.[36], Ursan I.[35], Stoian R. N. [33].

Scopul lucrării: studierea teoretică și empirică a rolului reprezentantului guvernului în teritoriu privind asigurarea calității actelor administrative locale în România și Republica Moldova, din perspectiva corelării exercitării conducerii generale a administrației publice și autonomiei locale.

Obiectivele cercetării:

- studierea aspectelor istoriografice, teoretice și metodologice privind reprezentantul guvernului în teritoriu;
- cercetarea evoluției reprezentantului guvernului în teritoriu în țările europene;
- investigarea evoluției normative și funcționale a reprezentantului guvernului în teritoriu;

- analiza activității reprezentantului guvernului în teritoriu privind asigurarea legalității și calității actelor administrative locale;
- corelarea principiilor reprezentantului guvernului în teritoriu cu principiul autonomiei locale;
- evidențierea organizării și funcționării activității reprezentantului guvernului în teritoriu în România și Republica Moldova;
- identificarea lacunelor în activitatea de asigurare a calității actelor administrative locale și formularea recomandărilor de facilitare a procesului de asigurare a calității actelor administrative.

Ipoteza de cercetare: calitatea actelor administrative locale este determinată de capacitatea subiectului emitent de a racorda forma și conținutul actului administrativ adoptat la scopul administrativ urmărit și de controlul de legalitate, exercitat de reprezentantul guvernului în teritoriu, ca factor instituțional esențial de asigurare a calității deciziilor administrative.

Sinteza metodologiei de cercetare și justificarea metodelor de cercetare alese.

Metodologia cercetării științifice a prezentei teze implementează un șir de acțiuni de cercetare care ne asigură cu reperi teoretico – metodologice, informative, statistice și de sinteză. Pentru atingerea scopului propus și realizarea obiectivelor formulate, în teza de doctorat și-au găsit aplicabilitatea mai multe metode de cercetare general științifice, precum: analiza istorică, comparativă, fenomenologică, sistemică, analiza studiului de caz, statistică, funcțională, dialectică, metoda de intersecție, inducției și deducției, analiza documentară, metoda analizei și sintezei, operaționalizarea conceptelor precum și procedee de cercetare precum prelucrarea informațiilor și a rezultatelor.

În scopul prezentării unei abordări complexe a conceptului analizat în temă, au fost aplicate un șir de principii ale cercetării științifice, precum: principiul analizei istorice, principiul determinismului, principiul obiectivității, principiul simplității, principiul complementarității și al raționalizării.

Noutatea științifică și originalitatea cercetării: conturarea abordării inovatoare a intervenției reprezentantului guvernului în teritoriu și propunerea de lege ferenda în procedura de adoptare a actelor administrative locale, propuneri de eficientizare a activității de verificare a legalității și calității actelor la nivel teritorial, evidențierea lacunelor privind exercitarea tutelei administrative.

Semnificația teoretică a tezei rezidă în clarificarea noțiunilor de legalitate și calitate a actelor administrative locale, corelarea și relația între acestea și impactul percepției corecte a noțiunii de calitate a actelor administrative asupra efectelor funcționării autorităților publice locale alături de

parcurgerea, aprofundarea și valorificarea cercetărilor anterioare cu consecința clarificărilor pe dimensiunea teoriilor, conceptelor, definițiilor, principiilor la care se adaugă proceduri și elemente de structură legislativă.

Valoarea aplicativă a lucrării rezidă în conținutul procesului de cercetare, constatare și analiză a particularităților verificării de legalitate a reprezentantului guvernului în teritoriu asupra actului administrativ local cu evidențierea rolului acestuia în atestarea calității. Valorificarea cercetărilor precum și cadrul normativ european este de natură să determine suplimentarea cunoștințelor privind rolul reprezentantului guvernului în teritoriu în exercitarea controlului de legalitate. Rezultatele cercetării pot servi drept suport în activitatea autorităților publice centrale și locale din perspectiva asigurării calității actelor administrative la toate etapele de pregătire și adoptare a acestora.

Rezultatele științifice principale înaintate spre susținere:

1. Identificarea mecanismelor de eficientizare a procesului de verificare a legalității actelor administrative locale în România și în Republica Moldova de către reprezentantul guvernului în teritoriu prin înființarea unei noi instituții de interes în domeniu precum și prin ajustarea cadrului normativ actual, în special prin eliminarea avizului comisiei de specialitate a autorității publice locale deliberative în cazul adoptării actelor administrative locale cu caracter individual.
2. Clarificarea nivelului de influență determinat de statutul politic al reprezentantului guvernului în teritoriu, în privința exercitării obiective a atribuției de verificare a legalității actelor administrative locale.
3. Utilitatea pentru România și Republica Moldova a practicii țărilor europene în privința controlului de legalitate al reprezentantului guvernului în teritoriu asupra actelor administrațiilor publice locale.
4. Argumentarea conceptului de calitate a actului administrativ local prin prisma legalității atestate de reprezentantul guvernului în teritoriu alături de efectele sociale în virtutea cărora a fost emis sau adoptat acel act.

Aprobarea rezultatelor cercetării. Investigarea științifică se integrează în problematica de cercetare a Institutului de Administrație Publică al Universității de Stat din Moldova. Rezultatele investigațiilor științifice au fost expuse în comunicări științifice prezentate și publicate în cadrul

forurilor științifice naționale și internaționale, cu publicarea articolelor în materialele conferințelor -14, articole în reviste științifice-3 alături de două cărți în domeniul administrației publice.

Volumul și structura tezei: introducere, trei capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 197 titluri, 6 anexe, 142 pagini text de bază, 9 figuri.

Cuvinte-cheie: reprezentant al guvernului în teritoriu, prefect, șef al oficiului teritorial, legalitate, verificare de legalitate, control administrativ, autoritate publică centrală, autoritate publică locală, autonomie locală, act administrativ local, calitatea actelor administrative locale.

CONȚINUTUL TEZEI

În **Introducere** sunt argumentate actualitatea și importanța temei de cercetare, sunt formulate scopul și obiectivele lucrării, ipoteza de cercetare, este subliniată metodologia aplicată, noutatea științifică a studiului, problema științifică soluționată, semnificația teoretică și valoarea aplicativă a lucrării, rezultatele înaintate, aprobarea rezultatelor și sumarul compartimentelor tezei.

Capitolul 1: Fundamente istoriografice și teoretico-metodologice privind reprezentantul guvernului în teritoriu, se constituie din patru subcapitole și cuprinde cercetarea istoriografică, cadrul conceptual și reperele teoretico-metodologice ale reprezentantului guvernului în teritoriu prin investigarea surselor bibliografice internaționale și analiza materialelor de specialitate autohtone, precum și studiul privind corelarea principiilor reprezentantului guvernului în teritoriu cu principiul autonomiei locale.

Subcapitolul **1.1. Istoriografia problemei privind reprezentantul guvernului în teritoriu** include investigarea genezei conceptului de reprezentant al puterii executive în teritoriu, inclusiv a noțiunii de prefect într-un cadru temporal și geografic complex. Este reflectată opera marilor gânditori ai vremurilor îndepărtate care scot în evidență elemente de legătură corelativă conceptului de reprezentant al guvernului în teritoriu. Abordarea diverselor viziuni despre concepte precum stat, principiul separării puterilor în stat cu evidențierea puterii executive, administrație și stat de drept au contribuit la conturarea și localizarea noțiunii de reprezentant al guvernului în teritoriu.

Pentru că "statul este produsul unui contract social, a unei înțelegeri intervenite între oameni" [35] iar puterea executivă cu impact asupra comunității naționale o regăsim în viziunea gânditorilor vremii care considerau "guvernământul ca o forță care veghează asupra bunăstării fiecăruia" [30].

Perioada romană este bogată în furnizarea de date și informații privind funcția de prefect, un titlul formal atribuit mai multor oficiali militari sau civili de rang mediu, a căror autoritate era delegată de către o autoritate de rang superior.

Evoluția gândirii politice a determinat necesitatea evidențierii și definirii unui concept cunoscut astăzi drept principiul separării puterilor în stat. Pentru Montesquieu funcționarea puterilor în stat în condițiile separării lor presupune "stabilirea unor reguli de funcționare a relațiilor dintre ele, în special între puterea legislativă și cea executivă care să definească un echilibru între acestea, o colaborare în realizarea scopului pentru care există" [40].

Relația stat-putere a generat abordarea unor concepte în antiteză, precum cel de a conduce singur și de a nu avea nevoie de nimeni, în sensul stăpânirii unei puteri indivizibile sau, dimpotrivă de a

conduce și prin împuterniciți și, din acestea, s-au identificat concepte primare din care s-a dedus necesitatea divizării puterii în teritoriu. Dependența de tipul întreg-parte, de la general la particular, pornind de la concepte de susținere fundamentale în analiză precum stat, principiul separării puterilor în stat, putere și administrație facilitează încadrarea reprezentantului guvernului în teritoriu pe tărâm administrativ.

Abordarea principiului separării puterilor în stat poate evidenția geneza puterii executive care în parcursul său spre contemporaneitate a generat un reprezentant în teritoriu în argumentarea exercitării democratice a puterii de stat. Este evidentă formula deductivă a originii conceptului privind reprezentantul guvernului în teritoriu care în istorie pornește din promovarea și aplicarea principiului puterilor în stat cu trimitere la evidențierea necesității puterii executive într-un stat de drept care, în timp, a evoluat prin determinarea exercitării și la nivel teritorial/local.

Pentru autorii francezi J. Waline și J. Rivero termenul de prefect aparține epocii napoleoniene fiind "creat în anul al-VIII-lea de la Marea Revoluție Franceză" [37]. Conceptul a fost preluat de România și Republica Moldova fiind exercitat în parametri specifici fiecărui stat.

Cercetătorul român Trăilescu A. analizând conceptul de stabilitate în funcție a prefectului profesionist opinează în sensul în care "avantajele acestei opțiuni a legiuitorului sunt mult mai importante însă pentru cetățeni întrucât interesele lor pot fi mai bine apărate de către conducători profesioniști, formați și specializați în domeniul administrației publice" [34]. De dată recentă este lucrarea elaborată de Stoian R.N. în care autorul tratează, în special, statutul juridic al prefectului cu referire la diverse perioade istorice precum și modul în care se exercită această funcție în alte sisteme de drept.

Preocupat de studierea aspectelor evoluției instituției și activității reprezentantului guvernului în teritoriu, cercetătorul Cornea S. din Republica Moldova sublinează aspectul potrivit căruia "descentralizarea administrativă nu poate fi concepută fără instituția reprezentantului statului în teritoriu" [28].

Studiul autorului Diaconu M. [29] a avut o contribuție deosebită în analiza mecanismului asigurării legalității actelor administrative în Republica Moldova, atât în plan administrativ cât și în plan judecătoresc. Autorul a analizat scrupulos legalitatea actelor administrative ca și criteriu esențial în administrația publică și mijloc ce contribuie la realizarea statului de drept, abordând punctual condițiile de legalitate a actelor administrative locale, cu impact asupra problemei studiate.

Subcapitolul **1.2. Cadrul conceptual și reperatele teoretico-metodologice ale reprezentantului guvernului în teritoriu** conține analiza doctrinelor liberale, social-democrate și a celei etatiste în contextul temei de cercetat care favorizează mecanismul de deducere din care s-a concluzionat asupra doctrinei din care derivă corelativ conceptul de reprezentant al guvernului în teritoriu. Singura compatibilitate dedusă din expunerile doctrinelor enunțate cu privire la reprezentantul guvernului în teritoriu se regăsește în doctrina etatistă. Aceasta a contribuit la conceptualizarea ideii de reprezentant al statului în teritoriu din perspectiva schimbării raporturilor dintre administrația publică centrală și administrația publică locală, cu impact asupra inspirării mecanismelor viitoare referitoare la descentralizarea administrativă.

În concepția autorului Sîmboteanu A., prefectul francez are origini în doctrina etatistă, sublinind că "...acestea erau niște relații de autoritate, bazate pe doctrina etatistă și aveau ca scop subordonarea strictă a organelor locale celor centrale" [32], opinie pe care o îmbrățișăm. Formula optimă a strategiei privind descentralizare o poate reprezenta echilibrarea raportului între nivelul central și cel local prin reprezentantul guvernului în teritoriu, pentru că așa cum subliniază cercetătorul Cornea S. "descentralizarea administrativă nu poate fi concepută fără instituția reprezentantului statului în teritoriu"[28].

Dezvoltarea științei administrației corelată cu nevoia divizării puterii centrale prin promovarea statului la nivelul autorităților publice locale, contribuie la conturarea conceptului de reprezentant al puterii executive în teritoriu.

Subcapitolul conține și analiza izvoarelor bibliografice internaționale și naționale, din România și din Republica Moldova, privind conceptul de reprezentant al guvernului în teritoriu. Sistemul de referință bibliografic studiat, evidențiază o evoluție eterogenă privită atât din perspectivă conceptuală cât și din punct de vedere aplicativ, un concept implementat în modalități diferite în cadrul sistemelor administrative din România și Republica Moldova dar cu menținerea atribuției de verificare a legalității actelor administrative locale. Toate acestea contribuie la integrarea RGT în sfera mecanismului de bună guvernare pentru că "dezvoltarea și implementarea unui sistem de administrație publică locală eficient și performant este o prioritate necesară a bunei guvernări" [26].

Opiniile recente referitoare la prefectul francez îl descriu ca fiind "un agent politic al guvernului, un funcționar cu autoritate revocabilă" [41] deși una dintre obligațiile constituționale ale prefectului este chiar "neutralitatea politică absolută" [38].

Suportul teoretic al funcției de reprezentant al guvernului în teritoriu se regăsește în lucrări fundamentale semnate de autori consacrați precum academicianul Titu Maiorescu [39] care a oferit o descriere reală și amănunțită a sistemului administrativ românesc cu referiri concrete la numirea prefectilor. Argumentarea doctrinarului Trăilescu A. [34], corespunde ariei de competență obiectivă în exercitarea funcției de reprezentant al guvernului în teritoriu asimilată funcțiilor publice. Autorul Stoian N.R., cu referire la statutul constituțional al prefectului nu acceptă opiniile exprimate în doctrină care îl consideră pe prefect ca fiind o autoritate a administrației publice locale [33], opinie la care achiesăm. Cu referire la activitatea de control, profesorul Alexandru I. sublinia ideea de "control pertinent" [25], iar pentru cercetătorul Diaconu M. controlul se prezintă drept "cel mai important mijloc de asigurare a legalității în cadrul administrației publice, inclusiv a legalității actelor administrative" [29].

Având în vedere polemica academică analizată și referențialul bibliografic studiat, definim conceptul de reprezentant al guvernului în teritoriu ca fiind acel mecanism teritorial de exercitare a prerogativelor executive privitoare la legalitatea actelor administrative locale și monitorizarea serviciilor publice deconcentrate, alături de alte însărcinări delegate de executivul central sau prevăzute în cadrul normativ național.

Este stabilit și dezvoltat cadrul metodologic de cercetare al temei, specific domeniului științelor administrative și sunt formulate direcțiile de cercetare cu rol în analiza rolului reprezentantului guvernului în teritoriu în asigurarea calității actelor administrative dintr-o perspectivă multidimensională care presupune folosirea de metode teoretice, practice și metodologice pentru analiza obiectului cercetării din diferite perspective, cu consecința formulării unor soluții concretizate în recomandările formulate.

Subcapitolul 1.3. Studiu privind corelarea principiilor reprezentantului guvernului în teritoriu cu principiul autonomiei locale conține analiza succintă a relației dintre puterea executivă și administrație pentru a crea premisele dezvoltării principiilor de organizare și funcționare a reprezentantului guvernului în teritoriu, care sunt abordate gradual, punându-se accentul pe valoarea socială și impactul abaterii de la regula pe care o instituie, în România și în Republica Moldova.

Este dezvoltat principiul legalității care stă la baza funcționării instituțiilor sociale în ansamblu și a instituțiilor publice în parte. De asemenea, principiul legalității guvernează și regimul juridic al actelor administrative locale. Există situații în care administrația publică locală, prin actele sale încalcă acest principiu, reprezentantul guvernului în teritoriu constatând o prezumție de nelegalitate care

planează asupra acestora, efectul fiind sancționarea activităților ilegale, prin intermediul exercitării tutelei administrative. Confirmarea legalității actelor administrative ale autorităților publice locale este atributul exclusiv al reprezentantului guvernului în teritoriu.

Sunt dezvoltate principiile egalității, transparenței, proporționalității precum și cel al colaborării și consultării, responsabilității și imparțialității alături de cel al eficienței, concluzionând în sensul că activitatea administrației publice din România se desfășoară potrivit unor reguli de bază consacrate atât în Constituția României [2] cât și în Codul administrativ al României [4] sub de numirea generică de principii, generale sau specifice aplicabile inclusiv reprezentantului guvernului în teritoriu.

Constituția Republicii Moldova [3] dedică un întreg titlu, principiilor generale din care, în contextul temei de analizat, s-a insistat asupra principiilor constituționale cu impact asupra activității reprezentantului guvernului în teritoriu. Codul administrativ al Republicii Moldova [5] conține expres reguli de procedură administrativă, prin evidențierea principiilor care urmăresc legalitatea, eficiența, securitatea raporturilor juridice, proporționalitatea, motivarea, comunicarea, cooperarea, comprehensibilitatea, transparența acțiunilor autorităților publice și răspunderea.

Carta Europeană a autonomiei locale accentuează că "Conceptul de autonomie cunoaște o aplicabilitate majoritară la nivel comunităților" [1]. Autonomia locală asigurând în ambele state premisele necesare pentru aplicarea principiului legalității în integralitatea lui, aceasta este direct legată și interconectată cu respectarea principiului legalității la nivel local. Ca regulă generală, în prezent, principiul legalității presupune nu numai respectarea prevederilor legale în vigoare naționale ci și a tratatelor și convențiilor internaționale la care statul este parte. Întreaga activitate administrativă publică trebuie să se întemeieze pe lege, să acționeze în sensul apărării și protejării legalității.

Polemica dezvoltată pe conceptul autonomiei locale privește analiza bazată pe caracterul administrativ al acesteia cu evidențierea dimensiunii politice iar clarificarea se finalizează cu o concluzie care reflectă o realitate actuală în sistemele administrative de referință, în sensul în care "autonomia locală are în principal o dimensiune preponderent administrativă și în subsidiar o dimensiune politică atenuată"[36].

Corelarea principiilor aplicabile reprezentantului guvernului în teritoriu cu principiul autonomiei locale constituie un factor-cheie în poziționarea acestei funcții în sistemul administrativ național, o structură de nivel local/teritorial care îndeplinește rolul de reprezentare a guvernului în fața autorităților publice locale. Corelarea principiilor are implicații asupra rolului reprezentantului guvernului în teritoriu în sensul în care acesta este ținut să respecte autonomia locală și să colaboreze

cu autoritățile administrației publice locale într-o manieră eficientă și constructivă, să coopereze cu administrația publică locală în scopul realizării misiunilor proprii fiecărei entități pe competențele stabilite de legiuitor. Acest principiu constituțional-colaborarea are menirea de a consolida principiul autonomiei locale. Însă, tutela administrativă exercitată de reprezentantul guvernului în teritoriu poate fi privită ca o cenzură impusă autorităților administrației publice locale în vederea salvagărdării legalității și ocrotiri interesului public, o veritabilă excepție legală de la principiul autonomiei locale.

Concluziile la capitolul 1 fac sinteza conceptualizării reprezentantului guvernului în teritoriu din perspectiva abordărilor istoriografice, teoretico-metodologice și al corelării propriilor principii cu principiul autonomiei locale. Studiarea problemei instituirii funcției de reprezentant al guvernului în teritoriu prezintă interes din perspectiva științei administrației, dar și pentru cercetătorii preocupați de domeniul dreptului constituțional și administrativ.

Capitolul 2. Dimensiunea evolutivă, normativă și funcțională a reprezentantului guvernului în teritoriu este consacrat **studierii** experiențelor specifice ale unor state europene, din perspectiva bunelor practici dar și a lecțiilor însușite în procesele de reformare administrativă. Este evidențiată originea și esența reprezentantului guvernului în teritoriu în cele două state de referință alături de organizarea și funcționarea activității, cu identificarea elementelor specifice.

Subcapitolul **2.1. Evoluția reprezentantului guvernului în teritoriu în țările europene** este centrat pe examinarea, în aspect evolutiv, funcția de reprezentant al guvernului în teritoriu și atribuția specifică, accentul fiind pus pe verificarea de legalitate, în statele europene în care s-au identificat particularități ale experienței administrative la nivel local/teritorial cum e cazul Franței, Austriei, Germaniei, Poloniei, Italiei, Bulgariei, Greciei, Luxemburgului și Portugaliei.

Evoluția reprezentantului guvernului în teritoriu este legată și de antichitate [31] când termenul de prefect se evidențiază cu o multitudine de forme și competențe diverse atribuite acestora, de la militarizarea funcției până la atribuții în domeniul juridic, administrativ și social.

Specificul istoric, tradițiile centrale și locale de dezvoltare au influențat în mod individual fiecare stat european iar sistemele administrative proprii care includ și reprezentantul guvernului în teritoriu au evoluat, la rândul lor, în funcție de aceste elemente. În Franța, spre exemplu, ulterior anul 1800 ca urmare a reformei esențiale a sistemului administrativ prin care se dorea centralizarea și uniformizarea administrației în întreaga țară, atribuțiile prefectului s-au înmulțit, aceștea se îngrijeau de tot ce tinea de "averea publică, de prosperitatea națională" [27]. România, Austria, Grecia și Italia au preluat denumirea de prefect pe când, Republica Moldova, în prezent, a atribuit reprezentantului

guvernului în teritoriu denumirea de Șef al Oficiului Teritorial al Cancelariei de Stat. Bulgaria a preferat denumirea de guvernator regional numit de Consiliul de Miniștri conform Constituției Bulgariei din 1991, Luxemburgul-comisarul de district, un funcționar de stat subordonat ministrului de interne iar în Portugalia -guvernatorul civil de district. Există totuși un element comun în privința reprezentantului guvernului în teritoriu, indiferent de denumirea atașată, și anume controlul administrațiilor publice locale în special asupra actelor administrative emise sau adoptate de aceste entități.

Cu caracter special față de tiparul european al divizării administrativ teritoriale a unui stat este Polonia cu teritoriul împărțit în voievodate, districte și comune încă din anul 1999. Această împărțire teritorială a determinat și denumirea reprezentantului guvernului în teritoriu și anume voievodul care este numit de primul ministru la propunerea ministrului afacerilor interne și care exercită controlul de legalitate al actelor autorităților administrativ teritoriale locale. Acest tip de control urmărește ca actele administrative să fie emise cu respectarea competenței materiale și a competenței teritoriale, în condițiile și la termenele expres prevăzute de actele normative care reglementează domeniul de activitate ce face obiectul măsurii adoptate de autoritatea administrației publice locale. Dacă voievodul consideră că actele emise sau adoptate de autoritățile locale încalcă prevederile legii, poate cere, în instanță, anularea acestora.

Se observă astfel, din demersul realizat, că în diverse sisteme administrative din țările europene, reglementarea reprezentantului guvernului în teritoriu este diferită atât din perspectiva identificării denumirii și a statutului acestora cât și din perspectiva evidențierii atribuțiilor specifice atribuite de fiecare stat în exercitarea acestei funcții. Însă, sunt state în care exercitarea funcției este asemănătoare cu România și Republica Moldova în privința verificării de legalitate a actelor administrative locale.

Subcapitolul **2.2. Originea și esența reprezentantului guvernului în teritoriu în România și în Republica Moldova** are ca obiectiv realizarea unei analize comparate a originii funcției reprezentantului guvernului în teritoriu într-un areal teritorial extins cu multiple nuanțe de conținut, în plan politic și legislativ. Există totuși o constantă în analiză, în sensul în care reprezentantului guvernului în evoluția sa, i-au fost atribuite sarcini cu un puternic caracter decizional, unice la nivel teritorial, ceea ce a contribuit la întărirea rolului de reprezentant al puterii executive centrale, indiferent de denumirea atașată funcției în exercitare. Esența conceptului de reprezentant al guvernului în teritoriu a vizat atribuțiile și rolul oferit funcției de reprezentant al guvernului în teritoriu în evoluția sa istorică.

Identificarea traseului legislativ al funcției, în tranziție, în ambele state de referință precum și evidențierea esențialismului ca concept în această materie, a permis aprofundarea activităților specifice pe care le desfășoară reprezentantul guvernului în teritoriu potrivit reglementărilor legale. În spațiul românesc, în special în Moldova și în județele din Muntenia, de la pârcălabul din evul mediu care era reprezentantul instituției domniei în ținut până la prefectul politic actual iar în Republica Moldova de la adoptarea Constituției la 29 iulie 1994, prin care a fost pus fundamentul edificării unui nou sistem administrativ de nivel local până la Șeful Oficiului Teritorial al Cancelariei de Stat, în prezent, evoluția reprezentantului guvernului în teritoriu, în ambele state, a avut un caracter incoerent, fiind amendat de doctrină.

Esențialismul este conceptul potrivit căruia o entitate deține o serie de atribute necesare identității și funcționării sale. Restrângând sfera de acțiune a esențialismului la reprezentantul guvernului în teritoriu, am analizat ceea ce exprimă principalul și stabilul din activitatea reprezentantului guvernului în teritoriu, ceea ce poate fi cunoscut trecând de bariera exterioară a funcției, intrând în profunzimea activităților specifice pe care le desfășoară potrivit reglementărilor legale. Motiv pentru care, dezvoltarea conceptului de esență a reprezentantului guvernului în teritoriu a implicat analiza unor aspecte relevante din legislație în strânsă legătură cu activitatea acestuia, precum cele referitoare la reprezentarea guvernului central la nivel local/teritorial, atribuțiile reprezentantului guvernului în teritoriu care includ coordonarea, controlul și supravegherea activităților autorităților administrației publice locale, cu evidențierea asemănărilor și deosebirilor în analiza comparativă a legislației precum și clarificarea rolului de a fi reprezentant al guvernului pe plan local sau teritorial.

Analizele demarate relevă faptul că, reprezentantul statului în teritoriu are un rol determinant în administrația publică națională, este o funcție specializată cu rol în exercitarea controlului de legalitate a actelor emise sau adoptate de autoritățile publice locale.

Subcapitolul 2.3. Organizarea și funcționarea activității reprezentantului guvernului în teritoriu în România și în Republica Moldova are ca obiectiv evidențierea unicității controlului de legalitate din fiecare stat de referință cu identificarea aspectelor de ordin comparativ și cu sublinierea specificităților proprii, fără modificări de esență în procedura efectivă a tutelei administrative. Efectuarea controlului administrativ de legalitate prin formele sale reglementate legal, din oficiu sau la cerere, nu este doar un drept ci și o obligație a reprezentantului guvernului în teritoriu.

Realizarea obiectivelor stabilite de Guvern în sarcina reprezentantului guvernului în teritoriu poate fi îndeplinită în condițiile organizării riguroase a activității care presupune evidențierea ansamblului de structuri, a funcțiilor și a proceselor care o compun. S-a analizat în plan comparativ structura organizațională actuală a instituțiilor publice în care reprezentantul guvernului în teritoriu asigură conducerea generală, în ambele state de referință.

Componenta funcțională a fost abordată prin prisma rolului constituțional [2] al prefectului în România de titular în exercitarea tutelei administrative, cu clarificarea aspectului privind calificarea prefectului drept o autoritate publică locală. Nu am îmbrățișat această opinie întrucât intenția redactorilor textului constituțional de a poziționa prefectul în secțiunea dedicată administrației publice locale a fost doar de întărire a rolului acestuia la nivel local fără nicio referire la etichetarea reprezentantului guvernului în teritoriu drept autoritate, și cu atât mai puțin locală. Prefectul este reprezentantul autorității executive centrale, parte componentă a acestei puteri fără a reprezenta o autoritate locală de sine stătătoare.

În Republica Moldova, legea stabilește expres formele de control al legalității actelor administrației publice locale exercitate de către Oficiile Teritoriale ale Cancelariei de Stat, cu evidențierea actelor și a procedurilor obligatorii care urmează să le execute autoritățile publice în asigurarea legalității acelor administrative emise sau adoptate.

Din perspectiva calității actelor administrative locale rezultate în urma exercitării tutelei administrative a reprezentantului guvernului în teritoriu, acestea trebuie să îndeplinească cel puțin două condiții, respectiv: legalitatea și efectele sociale în virtutea cărora a fost emis sau adoptat actul administrativ local.

Efectul exercitării tutelei administrative vine să confirme calitatea actului administrativ local pentru a fi pus în executare în condiții de legalitate și conformitate cu întreg cadrul normativ aplicabil, oferind atât temeinicia deciziilor și acțiunilor administrației publice în sensul că acestea trebuie să fie fundamentate pe prevederile legale superioare aplicabile și să fie conforme cadrului normativ în toate aspectele cât și aprecierea cunoașterii și aplicării corecte a legislației relevante în toate segmentele de activitate ale administrației publice locale.

Legalitatea ține de esența statului de drept, asigurarea ei fiind posibilă la nivel local prin mecanisme precis reglementate de legislația internă în materia actelor administrative locale, mecanisme concretizate în instituții/entități bine definite, debutând ierarhic cu secretarul general al unității administrative teritoriale, apoi reprezentantul guvernului în teritoriu și, în final, instanțele de

contencios administrativ [6], toate cu rol în consolidarea noțiunii de legalitate a actului administrativ local. În contextul funcționării activității reprezentantului guvernului în teritoriu s-a abordat și dezvoltat conceptul de conflict în această materie, cu evidențierea rolului funcției în evitarea sau eliminarea acestuia, pentru că "legalitatea constituie regula de aur a fiecărei democrații"[33].

În România, spre deosebire de Republica Moldova [8], întregul mecanism de exercitare a activității privind verificarea de legalitate a actelor administrative locale nu face obiectul unui act normativ ci, reglementarea acestuia constituie obiectul unei proceduri interne la nivelul fiecărei prefecturi, cu specificitățile proprii în exercitare, aprobate de prefect.

Analiza demarată în privința clarificării aprecierii reprezentantului guvernului în teritoriu concretizată în sintagma *poate sesiza* instanța de contencios administrativ atunci când constată ilegalitatea unui act administrativ local, relevă faptul că, sintagma *poate sesiza* nu are în vedere dreptul de opțiune al reprezentantului guvernului în teritoriu între a promova sau nu o acțiune în fața instanței de contencios administrativ, ci *vocația* reprezentantului guvernului în teritoriu, titular al verificării de legalitate, de a solicita instanței competente desființarea actului ilegal. Este o chestiune de interpretare a unei norme permissive, când se prevede o anumită acțiune, lăsându-se la latitudinea titularului de drept dacă va face sau nu, ceea ce norma îi permite, dar nu îl obligă. Totodată, această construcție juridică concretizată în două cuvinte *poate sesiza*, a generat o multitudine de polemici, majoritatea în sensul nerespectării principiului legalității, însă prevederea legală identică în ambele state, nu poate reprezenta decât o vocație a reprezentantului guvernului în teritoriu.

Concluziile Capitolului 2 realizează sinteza evoluției instituției reprezentantului guvernului în teritoriu, din perspectiva figurii prefectului francez și a controlului administrativ exercitat de acesta și permite identificarea modelului preluat de ambele state de referință, cu evidențierea adaptărilor specifice naționale. Modificările și întreruperile efective în activitatea reprezentantului Guvernului în teritoriu, atât în România cât și în Republica Moldova au fost evidențiate prin parcurgerea traseului legislativ din fiecare stat iar abordarea competențelor reprezentantului Guvernului în teritoriu pe dimensiunea funcționării activității specifice au determinat gradul de delegare atribuit conform specificului autohton. Structura organizațională a instituțiilor publice în care reprezentantul Guvernului în teritoriu asigură conducerea generală diferă în cele două state.

Capitolul 3. Activitatea privind asigurarea legalității actelor administrației publice locale, are ca obiectiv studierea situației practice de efectuare a verificărilor de legalitate prin evidențierea elemente de conținut ale controlului de legalitate al reprezentantului guvernului în teritoriu în

România precum și analiza exercitării misiunii de control al legalității actelor administrative locale de către Oficiile Teritoriale ale Cancelariei de Stat, în Republica Moldova.

Subcapitolul **3.1. Elemente de conținut ale controlului de legalitate al reprezentantului guvernului în teritoriu în România** este consacrat analizei complexe a datelor cantitative, publice, obținute studiind rapoartele de activitate ale prefecturilor [10-24] aplicând metoda documentară de cercetare, în vederea identificării elementelor de conținut în procedura verificării actelor administrative locale în procedura tutelei administrative, verificare efectuată la sediul prefecturilor, luând ca referință anii 2018, 2019, 2020 pe un eșantion de 14 prefecturi, din diverse puncte cardinale ale țării, cu număr variat de unități administrativ teritoriale în componența județului și cu specificitățile determinate de zona geografică.

Elementele de conținut ale controlului de legalitate, debutează cu un factor important în cadrul acestuia fiind reprezentat de numărul actelor administrative emise sau adoptate la nivel local de toate unitățile administrativ teritoriale organizate la nivelul unui județ, suportul material al exercitării controlului.

În activitatea de verificare a legalității exercitate de către prefect, îndeplinirea condițiilor de fond și de formă ale actelor administrative locale corespund ansamblului de cerințe esențiale prevăzute de legiuitor în conturarea conceptului de elemente de conținut ale controlului de legalitate, actul fiind confirmat ca legal.

Cercetarea documentară efectuată relevă o scădere a numărului de acte verificate de către prefect în tutela administrativă, prin raportare la anul precedent, numărul procedurilor prealabile este cu mult mai mic decât numărul actelor verificate și direct proporțional cu numărul actelor considerate ilegale precum și o creștere a numărului anual de acțiuni la instanța de contencios administrativ în raport cu actele totale verificate și cu procedurile prealabile formulate ca urmare a exercitării tutelei administrative.

Analiza efectuată facilitează definirea noțiunii de *calitate* a actelor administrative locale în măsura în care aceasta are același înțeles cu *legalitatea* în sensul îndeplinirea condițiilor de fond și de formă în virtutea cărora un act administrativ local este atestat ca fiind legal, deosebindu-se de actele locale ilegale. Definirea conceptului de calitate a actelor administrative locale este completă în măsura în care se completează cu necesitatea producerii *efectelor sociale* în virtutea cărora au fost emise sau adoptate actele administrative locale, ca element de conținut final în procedura controlului de legalitate. În acest mod, actul administrativ local a cărui legalitate a fost confirmată de către reprezentantul

guvernului în teritoriu funcționează, prin identificarea mecanismelor pentru atingerea scopului în virtutea căruia a fost emis sau adoptat.

Actele administrative locale calitative pot fi integrate, datorită acestei însușiri, în ierarhia normelor juridice reglementate la nivel local printr-un efect produs în urma atestării legalității. Este o absorbție firească, trecută prin filtrul controlului de legalitate al reprezentantului statului în teritoriu căruia legiuitorul i-a încredințat posibilitatea de a ataca la instanță actele considerate ilegale. Însă, toate celelalte acte administrative considerate legale, deci calitative vor fi deferite colectivităților locale, prin emitenți, ulterior atestării legalității, aspect care se concretizează în rolul esențial al reprezentantului Guvernului în teritoriu asupra calității vieții sociale a unei comunități locale.

Subcapitolul **3.2 Exercițarea misiunii de control al legalității actelor administrative locale de către Oficiile Teritoriale ale Cancelariei de Stat în Republica Moldova** prezintă procedura prin prisma respectării principiului legalității actelor administrative locale pentru care legiuitorul din Republica Moldova a reglementat prin act normativ modalitatea de exercitare a controlului administrativ de legalitate cu indicarea subiecților implicați în această activitate, a categoriilor de acte ce se supun controlului administrativ pentru ca, în final, cercetarea să contribuie la funcționarea optimă a administrației publice locale care reprezintă principala preocupare a reprezentantului guvernului în teritoriu.

Cancelaria de Stat întocmește și publică anual *Raportul privind controlul actelor autorităților administrației publice locale* din anul precedent. Raportul este un document oficial cu caracter informativ dar care servește și adoptării deciziilor administrative în materie de activitate a instituțiilor responsabile cu efectuarea controlului de legalitate al actelor administrației publice locale.

Rapoartele Cancelariei de Stat [9] au și o valoare importantă științifică. Informația statistică și studiile de caz au permis stabilirea tendințelor existente în procesul decizional al administrației publice locale, identificarea raporturilor de cauzalitate în situațiile de abatere de la principiul legalității.

Controlul administrativ al activității autorităților administrației publice locale are în vedere respectarea conformității cu prevederile Constituției, a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, a legii privind administrația publică locală[7] și a altor acte normative de nivel superior, de către autoritățile administrației publice locale de ambele niveluri.

Pentru simetrie și utilizarea instrumentelor identice în cercetare, s-a analizat, în dinamică, activitatea reprezentantului guvernului în teritoriu în Republica Moldova, având ca referință anii 2018,

2019 și 2020 și anume, totalul actelor verificate, inclusiv prin intermediul Registrului de stat al actelor locale, a notificărilor și a cererilor de chemare în judecată formulate de către oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat.

Urmare a analizei documentare efectuate, având ca referință anii 2018, 2019 și 2020 și totalul actelor verificate de către oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat, inclusiv prin intermediul Registrului de stat al actelor locale, s-a concluzionat în sensul creșterii semnificative a actelor administrative locale verificate în perioada de referință, în special în cadrul controlului facultativ. S-a menținut numărului de notificări formulate și înaintate autorităților publice locale atunci când, Oficiul Teritorial a constatat ilegalitatea unui act administrativ local, în dinamica celor trei ani de referință, fără modificări esențiale, precum și menținerea relativă a procentului de cereri de chemare în judecată, cu raportarea corespunzătoare la numărul total de acte administrative verificate.

Cercetarea documentară conduce la o concluzie firească și necesară în aria de competență a reprezentantului guvernului în teritoriu, respectiv filtrul exercitat în atestarea legalității actelor administrative prin obținerea rezultatului final și anume calitatea actelor locale transpusă în conformitatea acestora cu legislația superioară. Monitorizarea permanentă de către reprezentantul guvernului în teritoriu a procesului decizional, la la adoptare și până la emitere a actului administrativ, realizat de către autoritățile administrației publice locale, pe palierul legalității prin asigurarea factorului uman în desfășurarea acestui proces și a perfecționării continue a specialiștilor din aceste structuri, permit obținerea rezultatului final - calitatea actelor administrative locale.

Concluzii la Capitolul 3 generalizează rezultatul cercetărilor efectuate privind activitatea reprezentantului guvernului în teritoriu în România și Republica Moldova care a scos în evidență atât elemente comune cât și deosebiri din perspectiva conceptului de cercetat. Aspectele comune identificate țin de comunicarea actelor administrative locale, instituirea unui termen legal pentru comunicare, vocația atacării la instanța de contencios administrativ a actelor considerate ilegale precum și operațiunile exercitate în remedierea ilegalităților constatate. Elementele diferite se referă la structura eterogenă a administrațiilor publice locale cu consecința emiterii sau adoptării actelor administrative corespunzător competențelor acestora, modalitățile de efectuare a verificării de legalitate, modalitățile de comunicare diferite a actelor administrative locale către reprezentantul guvernului în teritoriu (letric versus electronic) precum și titulari diferiți în sesizarea instanței de contencios administrativ.

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

În urma cercetării realizate asupra rolului reprezentantului guvernului în teritorii în asigurarea calității actelor administrative locale, avem certitudinea de a afirma că problema fundamentală privind indentificarea raporturilor de cauzalitate între activitatea reprezentantului guvernului în teritoriu și calitatea actelor administrative, văzută prin asigurarea echilibrului între rolul guvernului în exercitarea conducerii generale cu administrația publică și principiul autonomiei locale, ne permite să formulăm următoarele concluzii:

1. Constatăm prezența interesului academic și practic pentru obiectul de cercetare, în publicații semnate de autori din România, Republica Moldova și alte țări din străinătate. Sursele studiate prezintă o bază solidă teoretică, metodologică și factologică pentru realizarea cercetării propuse.
2. Fenomenul instituției reprezentantului guvernului în teritoriu a parcurs o cale politico-administrativă complexă cu evoluții orientate spre realizarea puterii centrale în teritoriile cu manifestări specifice pentru diferite state și perioade istorice, însoțite de schimbări ale cadrului normativ și atribuțiilor funcționale.
3. Activitatea reprezentantului guvernului în teritoriu evoluționează spre asigurarea legalității și calității actelor administrative, corelând realizarea de către Guvern a conducerii generale a administrației publice cu principiul autonomiei locale.
4. Activitatea reprezentantului guvernului în teritoriu privind asigurarea legalității și calității actelor administrative locale în România și Republica Moldova este realizată în baza unui cadru normativ solid, bazat pe principiile statului de drept și realizate de instituții competente prin proceduri legale.
5. Analiza rapoartelor de activitate, a documentelor statistice și experiența personală în domeniul studiat atestă prezența mai multor lacune și deficiențe în asigurarea calității actelor administrative determinate de:
  - poziția politică a reprezentantului guvernului în teritoriu, în calitate de persoană cu funcție de demnitate publică;
  - lipsa unei preavizări a proiectelor de acte administrative locale, cu caracter normativ, din partea reprezentantului guvernului în teritoriu;

- prezența subiectivismului comisiilor de specialitate la prezentarea avizului în procesul de adoptare a actelor administrative individuale ale autorităților deliberative;
- lipsa semnificativă a competențelor profesionale necesare pentru un proces decizional calitativ la subiecții de decizie locali.

Dând valență investigațiilor realizate precum și concluziilor formulate mai-sus, enunțăm următoarele **recomandări**:

1. Depolitizarea și conferirea calității de înalt funcționar public reprezentantului guvernului în teritoriu.
2. Atribuirea de competențe suplimentare reprezentantului guvernului în teritoriu în materie de preavizare a proiectelor de acte administrative locale cu caracter normativ.
3. Înființarea unei platforme electronice de recepționare, verificare și stocare a actelor administrative locale și crearea Registrului de Stat al actelor locale.
4. Operarea modificărilor în legislație în procedura de adoptare a hotărârilor cu caracter individual ale autorităților locale deliberative prin eliminarea avizului comisiilor de specialitate.
5. Instituirea cursurilor obligatorii pentru factorii implicați în procesul decizional local, cu tematică specifică elaborării actelor administrative.

BIBLIOGRAFIE

Acte normative

1. Carta Europeană a autonomiei locale nr.15 din 15 octombrie 1985, adoptată la Strasbourg. În: Monitorul Oficial nr.331/26.11.1997 ratificată prin Legea nr. 199 din 17 noiembrie 1997. În Monitorul Oficial al României nr. 331 din 26 noiembrie 1997, art.15.
2. Constituția României, modificată și completată prin Legea nr.429 din 23 octombrie 2003 de revizuire a Constituției României. În: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.758 din 29 octombrie 2003.
3. Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994 (cu modificările ulterioare, republicată). În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 29.03.2016, nr. 78, art. 140.
4. Codul administrativ al României adoptat prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.57 din 3 iulie 2019. În: Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 555 din 05 iulie 2019.
5. Cod nr. 116 din 19 iulie 2018, Codul administrativ al Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 17 august 2018, nr. 309-320, art. 466 .
6. Legea nr.554 din 2 decembrie 2004 privind contenciosul administrativ. În: Monitorul Oficial al României nr. 1154 din 7 decembrie 2004.
7. Legea nr.436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 9 martie 2007, nr. 32-35, art. 116.
8. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.845 din 18 decembrie 2009 privind aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 22 decembrie 2009, nr. 189-190, art. 923.

Rapoarte, studii, documente metodologice

9. Raport privind controlul actelor autorităților administrației publice locale, exercitat de oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat în anii 2018, 2019 și 2020 Secțiunea: Transparență decizională, Subsecțiunea: Rapoarte [on-line] [accesat 22 octombrie 2023]. Disponibil: <https://cancelaria.gov.md/ro/advanced-page-type/rapoarte-0>
10. Raport de evaluare a activității Instituția Prefectului Județul Arad 2020 [on-line] [accesat 5 mai 2023]. Disponibil: <https://ar.prefectura.mai.gov.ro/wp-content/uploads/sites/13/2021/03/Raport-de-activitate-2020.pdf>
11. Raport de evaluare a activității Instituția Prefectului Județul Bistrița – Năsăud 2020 [on-line] [accesat 5 mai 2023]. Disponibil: https://bn.prefectura.mai.gov.ro/wpcontent/uploads/sites/23/2021/02/Raport_IPBN_2020.pd

12. Raport de evaluare a activității Instituția Prefectului Județul Botoșani 2020 [on-line] [accesat 2 mai 2023]. Disponibil: <https://bt.prefectura.mai.gov.ro/wp-content/uploads/sites/25/2021/02/IPBT-Raport-de-evaluare-2020-.pdf>;
13. Raport de evaluare a activității Instituția Prefectului Județul Cluj 2020 [on-line] [accesat 2 mai 2023]. Disponibil: <https://cj.prefectura.mai.gov.ro/wp-content/uploads/sites/37/2021/02/sinteza-evaluare-2020-cluj-1.pdf>;
14. Raport de evaluare a activității Instituția Prefectului Județul Dâmbovița 2020 [on-line] [accesat 2 mai 2023].
Disponibil: https://db.prefectura.mai.gov.ro/wpcontent/uploads/sites/43/2021/03/sinteza_raport_activitate_instiutia_prefectului_dambovita_2020.doc
15. Rapoarte de evaluare a activității Instituția Prefectului Județul Giurgiu 2018, 2019 si 2020 [on-line] [accesat 11 februarie 2023]. Disponibil: <https://gr.prefectura.mai.gov.ro/despre-noi/rapoarte-si-studii/>
16. Raport de evaluare a activității Instituția Prefectului Județul Hunedoara 2020 [on-line] [accesat 2 mai 2023]. Disponibil: <https://ar.prefectura.mai.gov.ro/wp-content/uploads/sites/13/2021/03/Raport-de-activitate-2020.pdf>
17. Raport de evaluare a activității Instituția Prefectului Județul Mehedinți 2020 [on-line] [accesat 2 mai 2023]. Disponibil: <https://mh.prefectura.mai.gov.ro/wpcontent/uploads/sites/42/2021/02/Sinteza-Prefectura-Mehedinti-raport-2020.pdf>
18. Raport de evaluare a activității Instituția Prefectului Județul Olt 2020 [on-line] [accesat 2 mai 2023]. Disponibil: <https://ot.prefectura.mai.gov.ro/wp-content/uploads/sites/36/2021/03/IPOT-Raport-de-activitate-2.pdf>
19. Raport de evaluare a activității Instituția Prefectului Județul Satu-Mare 2020 [on-line] [accesat 2 mai 2023]. Disponibil: <https://dj.prefectura.mai.gov.ro/wpcontent/uploads/sites/44/2021/02/Raport2020.pdf>
20. Raport de evaluare a activității Instituția Prefectului Județul Teleorman 2020 [on-line] [accesat 2 mai 2023]. Disponibil: <https://tr.prefectura.mai.gov.ro/wp-content/uploads/sites/24/2021/03/Raport-evaluare-Inst.-Pref.-Teleorman>
21. Raport de evaluare a activității Instituția Prefectului Județul Vaslui 2020 [on-line] [accesat 11 februarie 2023]. Disponibil: https://vs.prefectura.mai.gov.ro/wp-content/uploads/sites/18/2021/01/Raport-activitate-2020_IPVS.pdf

22. Raport de evaluare a activității Instituția Prefectului Județul Vrancea 2020 [on-line] [accesat 23 iunie 2023]. Disponibil:
https://vn.prefectura.mai.gov.ro/wpcontent/uploads/sites/14/2021/03/Raport_IPVN_2020.pdf
23. Raport de activitate pentru anul 2022, Instituția Prefectului Județul Cluj [on-line] [accesat 17 martie 2024]. Disponibil:<https://cj.prefectura.mai.gov.ro/wp-content/uploads/sites/37/2023/07/Raport-de-activitate-2022.pdf>
24. Raport de activitate pentru anul 2023, Instituția Prefectului Giurgiu [on-line] [accesat 20 mai 2024]. Disponibil:https://gr.prefectura.mai.gov.ro/wpcontent/uploads/sites/48/2024/02/Raport-de-activitate-IP-GR-28.02.2_024_compressed-1.pdf

Literatură de specialitate

25. ALEXANDRU, I. Administrația publică. Teorii. Realități. Perspective. București:Lumina Lex, 1999, p. 511-512.ISBN 9789737580573.
26. BALAN, O., ȘAPTEFRAȚI, T., POPOVICI, A. *Administrația publică locală*. Chișinău: AAP. 2018. 243 p. ISBN 978-9975-3240-2-1.
27. BOUDON J.O., Le site de h'istoire de la fondacion Napoleon. Disponibil:
<https://www.napoleon.org/histoire-des-2-empires/articles/la-creation-du-corps-prefectoral-en-lan-VIII/>.
28. CORNEA, S. *Considerații privind evoluția instituției reprezentantului Guvernului în teritoriu*. În: Conferința științifică de totalizare a activității de cercetare a cadrelor didactice. Vol. I. – Cahul: USC, 2010, p.255-267.ISBN978-9975-914-43-7.
29. DIACONU, M., *Mecanismul asigurării legalității actelor administrative în Republica Moldova*, Monografie, Chișinău 2013, Academia de Administrare Publică de pe lângă Guvernul Republicii Moldova, ISBN 978-9975-78-940-0.
30. MICHAEL B., *Confucius: Chinese Philosopher and Teacher*. Compass Point Books, Minneapolis, 2009, 112 p. , ISBN-10 : 0756538327, ISBN-13 : 978-0756538323
31. PREDĂ, M., *Tratat elementar de drept administrativ român*. București: Lumina Lex, 1999. 736 p. ISBN 9739186831, 9789739186834.
32. SÎMBOTEANU, A. *Administrația publică-teorie, istorie, actualitate*. Chișinău: CEP USM, 2023, 411 p. ISBN 978-9975-3542-4-0.
33. STOIAN, Radu Nicolae, *Prefectul între rigorile profesioniste și avatarurile profesioniste*, Universul Juridic, București, 2019 . ISBN 978-606-39-0546-9.

34. TRĂILESCU, Anton, *Drept administrativ*, ediția a 2-a, București: AllBeck, 2005, 395 p., ISBN - 973-655-190-3.
35. URSAN, I., *Principalele școli și curente de drept în gândirea juridică*, Academia de Poliție Ștefan cel Mare, Chișinău, 1998. 71 p. ISBN 9975-9549-2-8.
36. VOICU, Bara, ȘUTA, Ștefan, *Subsidiaritatea și autonomia locală – principii de organizare administrativă*. În: *Revista transilvană de științe administrative* nr. 1(4)/2000 98.
37. WALINE, J., RIVERO, J. *Droit administrative* 20e-edition. Paris: Dalloz, 2004. 624 p. ISBN-10:2247055095, ISBN-13:978-2247055098.

Surse electronice

38. CONSTITUȚIA Republicii Franceze din 3 iunie 1958 [on-line] [accesat 12 aprilie 2022]
Disponibil:
https://www.conseilconstitutionnel.fr/sites/default/files/as/root/bank_mm/constitution/constitution_roumain.pdf
39. Maiorescu, T. *Discursuri parlamentare asupra dezvoltării politice a României sub domnia lui Carol I*, [on-line] Volumul 3, 1881-1888 [citat 26 august 2022].
Disponibil: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e3/Titu_Maiorescu_-_Discursuri_parlamentare_cu_priviri_asupra_desvolt%C4%83rii_politice_a_Romaniei_sub_domnia_lui_Carol_I._Volumul_3_-_1881-1888.pdf
40. MONTESQUIEU, Charles-Louis de Secondat. *Despre spiritul legilor*, vol.I, Editura Științifică, [on-line]. 1964. [citat 23 aprilie 2022]. Disponibil:
<https://ro.scribd.com/document/458080356/Montesquieu-Despre-spiritul-legilor-vol-1-Editura-%C5%9Etiin%C5%A3ific%C4%83-1964>
41. TANGUY, G. « Le préfet dans tous les états », [on-line]. *Une histoire de l'institution préfectorale est-elle (encore) possible ?*, Dans *Histoire@Politique* 2015/3 (n° 27), [citat 10 septembrie 2021].
Disponibil: <https://www.cairn.info/revue-histoire-politique-2015-3-page-124.htm>

LISTA PUBLICAȚIILOR ȘTIINȚIFICE ALE AUTOAREI LA TEMA TEZEI

I. Cărți de specialitate - colective

1. CERNAT COSMIN., AROȘOAIE, OTILIA., *Îndreptar legislativ de drept administrativ*, CIP 2021-02149, Biblioteca Națională a României, București:Pro Universitaria 2020, 466 p. ISBN 978-606-26-1312-9.

2. CERNAT COSMIN., AROȘOAIE, OTILIA, *Drept administrativ:note de curs*, CIP 2021-02148, Biblioteca Națională a României, București:Pro Universitaria 2020, 62 p. ISBN 978-606-26-1313-6.

II.Articole în reviste științifice

3. AROȘOAIE, MIHAELA-OTILIA. *Verificarea condițiilor de conținut și de formă în exercitarea tutelei administrative*. În:Administrarea Publică.2020, nr.2(106), p. 119-123, ISSN 1813-8489, Categoria B.

4. DULSCHI, ION, AROȘOAIE, MIHAELA-OTILIA.*Rolul prefectului în sistemul administrației publice din România*. În: Administrarea Publică.2022, nr.3 (115),p.12-18, ISSN 1813-8489, Categoria B.

5. DULSCHI, ION, AROȘOAIE, MIHAELA-OTILIA. *Evoluția prefectului din România în contextual transformării statutare*. În: Revista MOLDOSCOPIE nr...2(2024).Chișinău: CEP USPEE, 2024, p., CEP USPEE, 2024, p....., E-ISSN 2587-4063, cat. B. (1.1 c.a.), cat. B. (1,1 c.a). (în curs de publicare).

III. Articole în lucrările conferințelor și altor manifestări științifice

a) în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

6. AROȘOAIE, MIHAELA-OTILIA, *The institution of the Prefect in the rule of law and the realization of the principle of separation of powers*, Kazan, 2021. ISBN 978-5-9222-1399-8

7. AROȘOAIE, MIHAELA-OTILIA, *Mecanismul respectării principiului legalității actelor administrative*, Academia Națională de Administrare Publică, În: Conferința: "Public administration:Traditions, Innovations, Global Trends", din 09 cotombrie, 2020, Odessa.
[URL:http://www.oridu.odessa.ua/](http://www.oridu.odessa.ua/)

8. AROȘOAIE, MIHAELA-OTILIA, *The quality of local administrative acts- guarantee of legal discipline in thecountyadministration*. În: Conferința:JeanMonnet International Conference "The Legitimacy of New Regionalism in the European Integration Process", May 4-5, 2023, Oradea, România, Panel 2, The role of regional, transnational ISBN andcross-borderco-operation in the European integration process.

b) în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

9. AROȘOAIE, MIHAELA-OTILIA. *Modalități de exercitare în România a controlului de legalitate asupra actelor administrative locale.* În: materialele Conferinței Metodologii contemporane de cercetare și evaluare, Dept "Chișinău, 22-23 aprilie 2021, p.7-13. ISBN (pdf) 978-9975-159-17-3.

10. AROȘOAIE, MIHAELA-OTILIA, *Actele administrative verificate de prefect prin prisma respectării drepturilor omului.* În: materialele Mesei rotunde: Rolul instituțiilor democratice în asigurarea protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, p. 98-101. Chișinău, 08 decembrie 2020. ISBN 978-9975-3492-4-6., ,

11. AROȘOAIE, MIHAELA-OTILIA, *Tutela administrativă exercitată de prefect și asigurarea calității actelor administrative în România.* În: materialele Conferinței Contribuția tinerilor cercetători la dezvoltarea administrației publice, Ediția 6, Chișinău, 28 februarie 2020. p.189-192.

12. AROȘOAIE, MIHAELA-OTILIA, *Sorgintea și esența reglementării legale a Instituției Prefectului în România.* În: materialele Conferinței Contribuția tinerilor cercetători la dezvoltarea administrației publice, Ediția 7, Chișinău, 26 februarie 2021, p.37-39. ISBN 978-9975-3492-3-9

13. AROȘOAIE, MIHAELA-OTILIA, *Tendențe în exercitarea tutelei administrative a prefectului.* În: materialele Conferinței Teoria și practica administrării publice, Chișinău, 21 mai 2021, p.389-393. ISBN 978-9975-3492-6-0.

14. AROȘOAIE, MIHAELA-OTILIA, *Dimensiuni profesionale și politice ale statutului de prefect.* În: materialele Conferinței Sintezele investigațiilor doctorale în domeniul științelor politico-administrative și economice, Chișinău, 19 noiembrie 2021. pp.10-12. ISBN (pdf) 978-9975-3418-2-0.

15. AROȘOAIE, MIHAELA-OTILIA, *Principii de activitate a prefectului în România.* În: materialele Conferinței Contribuția tinerilor cercetători la dezvoltarea administrației publice, Chișinău, 26 septembrie 2022, p. 97-101. ISBN (pdf) 978-9975-3542-2-6 (PDF).

16. AROȘOAIE, MIHAELA-OTILIA, *Tutela administrativă în spațiul european: modele de funcționare.* În: materialele Conferinței Teoria și practica administrării publice, Chișinău, 20 mai 2022, p. 54-56. ISBN 978-9975-3542-3-3.

17. AROȘOAIE, MIHAELA-OTILIA, *Demers rezumativ asupra investigațiilor naționale consacrate administrației publice.* În: materialele Conferinței Teoria și practica administrației publice (Ediția XXVII), Chișinău, 19 mai, 2023 , p. 62-67. ISBN 978-9975-62-698-9.

18. AROȘOAIE, MIHAELA-OTILIA, *Succintă analiză comparativă a codurilor administrative din România și Republica Moldova.* În: materialele Conferinței științifico-practice internaționale Teoria și

practica administrației publice (Ediția XXVIII) „Integrarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană: oportunități și provocări pentru administrația publică”, Chișinău, 17 mai 2024. (în curs de publicare)

c) în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

19. AROȘOAIE, MIHAELA-OTILIA. *Dimensiuni practice ale activității reprezentantului Guvernului în România din perspectiva asigurării legalității actelor administrative.* În: materialele Conferinței Integrare prin cercetare și inovare, USM, 10-11 noiembrie 2021, Chișinău, p.191-193. ISBN 978-9975-152-48-8.

ADNOTARE

Aroșoia Mihaela-Otilia, Rolul reprezentantului guvernului în teritoriu în asigurarea calității actelor administrative în România și Republica Moldova, teză de doctor în științe administrative, Chișinău, 2024

Structura tezei: introducere, trei capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 197 titluri, 6 anexe, 142 pagini text de bază, 9 figuri. Rezultatele obținute sunt publicate în 17 lucrări științifice alături de două cărți publicate în România.

Cuvinte-cheie: reprezentant al guvernului în teritoriu, prefect, șef al oficiului teritorial, legalitate, verificarea legalității, control administrativ, autoritate publică centrală, autoritate publică locală, autonomie locală, act administrativ local, calitatea actelor administrative locale.

Domeniul de cercetare: Științe sociale și economice. **Profilul:** Științe administrative.

Scopul lucrării: studierea teoretică și empirică a rolului reprezentantului guvernului în teritoriu privind asigurarea calității actelor administrative locale în România și Republica Moldova, din perspectiva corelării exercitării conducerii generale a administrației publice și autonomiei locale.

Obiectivele de cercetare: studierea aspectelor istoriografice, teoretice și metodologice privind instituția reprezentantului guvernului în teritoriu; cercetarea evoluției normative și funcționale a reprezentantului guvernului în teritoriu; investigarea activității reprezentantului guvernului în teritoriu privind asigurarea legalității și calității actelor administrative locale; identificarea lacunelor în activitatea de asigurare a calității actelor administrative locale și formularea recomandărilor de facilitare a procesului de asigurare a calității actelor administrative.

Noutatea și originalitatea științifică: conturarea abordării inovatoare a intervenției reprezentantului guvernului în teritoriu și propunerea de lege ferenda în procedura de adoptare a actelor administrative locale, propuneri de eficientizare a activității de verificare a legalității și calității actelor la nivel teritorial, evidențierea lacunelor privind exercitarea tutelei administrative.

Problema științifică soluționată: fundamentarea științifică a rolului reprezentantului guvernului în teritoriu în asigurarea calității actelor administrative locale, formularea concluziilor și recomandărilor privind consolidarea și creșterea reputației acestei instituții.

Semnificația teoretică a cercetării: rezidă în clarificarea noțiunilor de legalitate și calitate a actelor administrative locale, corelarea și relația între acestea și impactul percepției corecte a noțiunii de calitate a actelor administrative asupra efectelor funcționării autorităților publice locale.

Valoarea aplicativă: rezultatele cercetării pot servi drept suport în activitatea autorităților publice centrale și locale din perspectiva asigurării calității actelor administrative la toate etapele de pregătire și adoptare a acestora.

Implementarea rezultatelor științifice: este reflectată prin publicarea articolelor în reviste de specialitate și prezentări la conferințe naționale și internaționale, precum și prin publicarea unui număr de două cărți în domeniul administrației publice.

АННОТАЦИЯ

Арошоайе Михаела-Отилиа, Роль представителя Правительства на территории в обеспечении качества административных актов в Румынии и Республике Молдова, докторская диссертация по административным наукам, Кишинев, 2024 г.

Структура диссертации: аннотация, введение, три главы, общие выводы и рекомендации, библиография из 197 названий, 6 приложений, 142 страниц основного текста, 9 таблиц. Полученные результаты опубликованы в 17 научных статьях, крылья две книги изданы в Румынии.

Ключевые слова: представитель правительства на территории, префект, руководитель территориального управления, законность, проверка законности, административный контроль, центральный орган публичной власти, орган местного публичного управления, местная автономия, местный административный акт, качество местных административных актов.

Область исследования: Социальные и экономические науки. **Профиль:** Административные науки.

Цель работы: теоретическое и эмпирическое исследование роли представителя правительства на территории в обеспечении качества местных административных актов в Румынии и Республике Молдова, с точки зрения соотношения осуществления общего управления государственное управление и местная автономия.

Задачи исследования: изучение теоретических и методологических аспектов по обеспечению законности и качества; выявление пробелов в деятельности по обеспечению качества и формулирование соответствующих рекомендаций.

Научная новизна и оригинальность: изложены инновационный подход вмешательства института и предложения изменений в законе по процедуре принятия местных административных актов, предложения по упорядочению деятельности по проверке законности и качества актов принятых на местном уровне, выявлении пробелов административной опеки.

Решаемая научная задача: научное обоснование роли в обеспечении качества местных административных актов, формулировка выводов и рекомендаций по укреплению и повышению репутации этого института.

Теоретическая значимость исследования: заключается в уяснении понятий законности и качества местных административных актов, соотношения и взаимосвязи между ними, а также влияния правильного восприятия понятия качества административных актов на последствия функционирования местных органов публичной власти.

Прикладная ценность: результаты исследования могут служить опорой в деятельности органов публичного управления с целью обеспечения качества административных актов на всех этапах их подготовки и принятия.

Внедрение научных результатов: отражено в статьях опубликованных в научных журналах и выступлениях на национальных и международных конференциях.

ANNOTATION

Aroșoiaie Mihaela-Otilia, The role of the Government representative in the territory in ensuring the quality of administrative acts in Romania and the Republic of Moldova, doctoral thesis in administrative sciences, Chisinau, 2024

Structure of the thesis: introduction, three chapters, general conclusions and recommendations, bibliography of 197 titles, 6 appendices, 142 pages of basic text, 9 figures. The results obtained are published in 17 scientific papers, wings of two books published in Romania.

Key words: representative of the Government in the territory, prefect, head of the territorial office, legality, legality verification, administrative control, central public authority, local public authority, local autonomy, local administrative act, quality of local administrative acts.

Research field: Social and economic sciences. **Profile:** Administrative Sciences.

The purpose of the paper: the theoretical and empirical study of the role of the government representative in the territory regarding the quality assurance of local administrative acts in Romania and the Republic of Moldova, from the perspective of the correlation of the exercise of general management of the public administration and local autonomy.

Research objectives: studying the historiographical, theoretical and methodological aspects regarding the institution of the representative of the government in the territory; studying the normative and functional evolution of the government representative in the territory; analysis of the activity of the government representative in the territory regarding ensuring the legality and quality of local administrative acts; identifying gaps in the quality assurance activity of local administrative acts and formulating recommendations to facilitate the process of ensuring the quality of administrative acts.

Scientific novelty and originality: outlining the innovative approach of the intervention of the government representative in the territory and the proposal of the ferenda law in the procedure for adopting local administrative acts, proposals for streamlining the activity of verifying the legality and quality of acts at the territorial level, highlighting the gaps regarding the exercise of administrative guardianship .

The scientific problem solved: the scientific substantiation of the role of the government representative in the territory in ensuring the quality of local administrative acts, the formulation of conclusions and recommendations regarding the consolidation and increase of the reputation of this institution.

The theoretical significance of the research: resides in the clarification of the notions of legality and quality of local administrative acts, the correlation and relationship between them and the impact of the correct perception of the notion of quality of administrative acts on the effects of the functioning of local public authorities.

Applicative value: the research results can serve as support in the activity of central and local public authorities from the perspective of ensuring the quality of administrative acts at all stages of their preparation and adoption.

The implementation of scientific results: is reflected by the publication of articles in specialized magazines and presentations at national and international conferences, as well as by the publication of two books in the field of public administration.

AROȘOAIE MIHAELA-OTILIA

**ROLUL REPREZENTANTULUI GUVERNULUI ÎN TERITORIU ÎN
ASIGURAREA CALITĂȚII ACTELOR ADMINISTRATIVE ÎN
ROMÂNIA ȘI REPUBLICA MOLDOVA**

**563.02. ORGANIZAREA ȘI DIRIJAREA ÎN INSTITUȚIILE ADMINISTRAȚIEI
PUBLICE;SERVICII PUBLICE**

Rezumatul tezei de doctor în științe administrative

Aprobatpentrutipar: 22.10.2024	Formatul hârtiei: 64x841/16
Hârtieofset. Tipar ofset.	Tiraj: 30 ex.
Coli de tipar: 2,2	Comanda nr. 125/24

Centrul Editorial-Poligrafic al USM
str. Al. Mateevici, 60, Chișinău, MD-2009
e-mail: cep1usm@mail.ru; usmcep@mail.ru